

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३७ / अंक : ८ / २०७६ भद्रौ २७ जते शुक्रबार / 13 Sep., 2019 / मूल्य रु. १०/-

आए गए चिनियाँ
विदेशमन्त्री

काठमाडौं। उत्तरी छिमेकी मुलुक चीनका विदेशमन्त्री वाड्यीले नेपालको तिन दिने भ्रमण गरेर स्वदेश फर्किएका छन्। विदेशमन्त्री वाड्यीले नेपालको वसाईक्रममा राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री र पराष्ट्रमन्त्री र नकेकाका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालका भानईको कारण सरकार विवादको धेरामा तानिएको छ। पुष्टकमल दाहाल विवादास्पद अभियक्ति दिन र भुट बोल माहिर मानिन्छन्। आफ्नो स्वार्थ अनुसार उनी बोले गर्दछन्। कहिले भेनेजुला सम्बन्धी विवादमा उनी पर्न भने अहिले चिनियाँ विदेशमन्त्रीसँग भएको भेटमा इन्डो प्यासिफिक रेण्याती (आइपीएस) लाई तथाकथित भन्दै त्यसमा नेपाल नरहेको धारणा सर्वजनिक भएपछि त्यस विषयमा अमेरिकाले औपचारिक रूपमै नेपालसँग भारणा माग गरेको छ। चिनियाँ विदेशमन्त्री

>>> बाँकी ८ पेजमा

स्वास्थ्यमन्त्रीको के काम पदमुक्त गर्ने कि ?

गरेका छन्।

प्रतिनिधिसभाको मंगलबार बसेको बैठकमा बोल्दै सत्ताधारी दलका सांसदहरूले नै ठोस कार्ययोजना त्याउन सरकारसँग माग गरेका छन्। उनीहरूले शुक्रराज द्रुपिकल तथा सलवा रोग अस्पतालमा विरामीहरूको

चाप बढेकोले त्यहाँ खुट्टा राख्ने ताउँसम्म छैन। विरामी कुरुक्षाहरू समेत विरामी पर्न थालेका हुनाले त्यहाँको अवस्था भयावह बनेको छ भन्दै राजधानीको न्यूरोड क्षेत्रमा समेत डेङुको विरामी भेटिएकोले अवस्था गम्भीर रहेको बताउँदै तत्काल त्यसलाई नियन्त्रणमा लिन सरकारसँग माग गरेका छन्। पछिलो समयमा सरकारकै भानईमा ७० हजार भन्दा बढी मानिस डेङुको रोगबाट पिडित भएका छन्। दिनप्रतिदिन विरामीको संख्या बढी रहेपनि स्वास्थ्यमन्त्री भने स्वास्थ्य मन्त्रालयले मात्र नियन्त्रण गर्न नसक्ने अभियक्ति दिइहेका हुनाले त्यस्तो राजियम्बार अभियक्ति दिने मन्त्रीलाई तत्काल बर्खास्त गर्न सल्ला रोग अस्पतालमा विरामीहरूको

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रधानसेनापतिको प्रशंसनीय कार्य

काठमाडौं। इतिहासमै पहिलोपल्ट सम्पति विवरण सर्वजनिक गरेर नेपाली सेनाको प्रधानसेनापति पूर्णचन्द्र थापाले राष्ट्रप्रतिको जिम्मेवारी देखाएका छन्। उनलाई बधाई छ, यो अनुकरणीय कार्य सेनाभित्र सबैले पालाना त गर्छन् गर्छन्, राजनीतिक र प्रशासनमा जिम्मेवारी लिएकाहरूका लागि समेत दबावपूर्ण निर्णय बन्नुपरेको छ।

प्रधानसेनापतिले भनेका छन्- सेनाभित्रको क्यान्सर समाप्त पारेरै छाड्छु। अहा, कति राम्रो कुरा भनेर देशभरि उनको प्रशंसा भइहेको छ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

सरकारकै कारण गणतन्त्र संकटमा

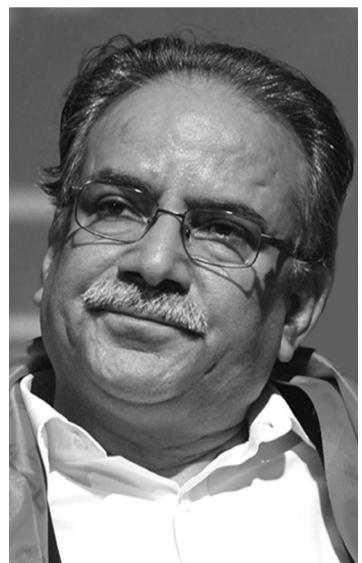
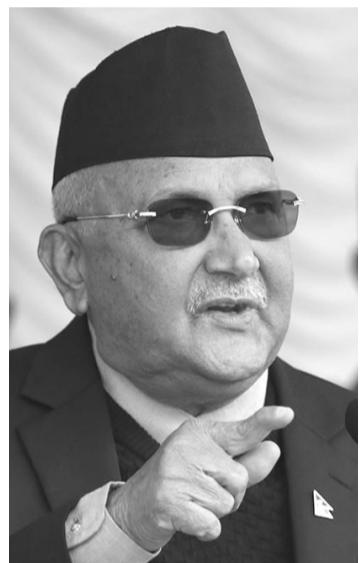
काठमाडौं। नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य डा. शेखर कोइरालाले केपी ओली सरकारका कारण नै गणतन्त्र र संघीयता संकटमा परेको बताएका छन्। सरकारले पूर्व राजा र नेत्रिक्रम चर्च विलोक्ना कारण प्रतिगमनको सम्भावना रहेको बताएको भएपनि उनीहरूको नभएर सरकारकै कारण त्यस्तो अवस्था आएको बताउका छन्। केहीसमय अगाडि प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संसदमा राष्ट्रिय दलको मान्यता पाएका दलहरूको संसदीय बैठक प्रधानमन्त्रीको सरकारी निवास बालुवाटारमा बोलाएर संघीयता, गणतन्त्र र धर्म निरपेक्षतामाथि संकट उत्पन्न हुन सक्ने अभियक्ति दिएका थिए। त्यो सर्वदलीय बैठकमा डा. कोइराला समेत उपस्थित भएका थिए।

तिनै कोइरालाले भने यदि मुलुकमा गणतन्त्र र संघीयता

>>> बाँकी ८ पेजमा

तालीलाई www.abhiyanonline.com.np गा पनि पढ्न सकिन्छ।

बेलगामको नेताहरूको बोली नै समस्याको बाधक कुट्टनीतिक अनुभवहिनताले गर्दा सम्बन्धमा संकट आउन सक्ने

नेपाली अधिकारीहरूसँग भएको छलफलको विवरण आफ्नो वेवसाइटमा चिनियाँ भाषामा राखेपछि त्यस विषयमा अमेरिकाले नेपालको धारणा मागेको हो।

चिनियाँ विदेश मन्त्रालयले नेपालका अधिकारीहरूसँग भएका छलफल भनेर आफ्नो वेवसाइटमा राखेपनि हाप्तो परास्त मन्त्रालयले भने छलफलका विषयहरूका बारे कुनै जानकारी दिएको छन्। चीनले नेपालसँग इन्डोप्यासिफिकका विषयमा कुराकानी भएको र नेपाल त्यसको विषयमा रहेको जानकारी वेवसाइट माफत सार्वजनिक गरेको हुनाले अमेरिकाले औपचारिक रूपमा नेपालको धारणा मागेको हो। चीनले आफ्नो वेवसाइटमा राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, पराष्ट्रमन्त्रीसँग भएका तुझे पक्षीय छलफलका विषयहरूलाई अंग्रेजीमा राखेको छ भने चिनियाँ भाषामा समेत वेवसाइटमा राखिएको छ। पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेपाल क्युनिष्ट पार्टीका अध्यक्ष

>>> बाँकी ८ पेजमा

सरकारमाथि गंगामायाको गम्भीर आरोप

काठमाडौं। आफ्ना छोरा कृष्ण प्रसाद अधिकारीको हत्यामा संलग्न भएका व्यक्तिहरूलाई पत्राउ गरी कानुनी कारबाही गर्न ११ पटक सम्म अनशन बसेकी गोरखा फुजेलकी गंगामाया अधिकारीले फेरी असोज ३ गतेखिन आमरण अनशन बन्ने उद्घोष गरेकी छिन्। उनले अभियुक्तहरूलाई कानुनी दायरामा त्याउन सरकारलाई असोज २ गतेसम्मको अलिमेटम दिएका छन्।

>>> बाँकी ८ पेजमा

मन्त्रीको पहिलो आदेश नै गलत

काठमाडौं। होनहार पर्यटन मन्त्री भनेर प्रशंसा पाएका युवा योगश भट्टराईले पूर्णपतिमा आपरी अधि राष्ट्रिय धून बजाउन दिएको आदेश मिसाफार भएको छ। मन्दिरको आरती हुँदा राष्ट्रिय धून बजाउने र सबै उठनुपर्ने भनेपछि मन्दिर परिसर आर्याधामो लाश पोलिरेका मलामी उठ्ने कि नउदने? यस्ता प्रश्नले राष्ट्रिय धूनको दुरुपयोग भएको ठानियो र आर्याधामो राष्ट्रगान रोकियो। यो खराव निर्णय थियो, खारेज भयो।

त्यसो त राष्ट्रिय गीतमा राष्ट्र नै देखिन्न भन्ने विवाद पनि छ। जबरजस्ती हुल हुने ठारेमा बजाएर राष्ट्रिय गीतलाई लोकप्रिय बनाउन खोज्दा यसको सिकार बन्नुपर्ने युवा मन्त्री योगेश भट्टराई।

राष्ट्रगानको मर्यादा कसरी बढाउनेसम्म पनि मन्त्रीहरूलाई थाहा रहेन्छ।

खुले सहुलियत दरका पसल

उद्धाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका सचिव बैकुण्ठ अर्यालले सहुलियत पसलहरू आउँदै कातिक ७० गतेसम्म सञ्चालन हुने बताउँदै सहुलियत पसलले बजारको मूल्य

निर्धारण दुने बताउँदै ७३ वटा सहुलियत पसलले बजारमा हस्तक्षेप हुन नसक्ने बताएका थिए। सचिव अर्यालले यस्ता सहुलियत पसलहरू वर्षभरी नै सञ्चालन हुनुपर्ने बताउँदै सबै ठारेमा सहुलियत पसल

सञ्चालन गर्न सकिएन अब अर्को वर्ष त्यस विषयमा प्रयास गर्नुपर्दछ भन्ने अभियक्ति दिएका थिए। त्यसरी राखिएका सहुलियत पसलमा प्रतिकिले रु. २ देखि ५० रुपैया सम्म छुट दिइने दाबी आयोजनहरूले गरेका छन्। साल्ट, खाद्य व्यवस्था तथा कम्पनी र दुरुपयोग भएको ठानियो निजी व्यवसायीहरूले समेत छुट दिएर सामान विक्रि वितरण गर्न आग्रह गरेका थिए।

>>> बाँकी ८ पेजमा

China takes the high ground in Nepal

By LINTNER

While a joint China-Nepal military exercise scheduled for September 15 will only involve a platoon of soldiers from each side, the maneuvers will be warily watched in neighboring India as yet another sign of Beijing's march to break its long-time strategic hold on the country.

China and Nepal conducted their first such exercise, known as Sagarmatha Friendship @)17, last April at the Nepalese para-training school in Mahajgung near the national capital Kathmandu. Those 10-day drills focused on combating terrorism and disaster management.

This year's drill will take place reciprocally at Chengdu in China's southwestern Sichuan province as "Sagarmatha Friendship 2." Sagarmatha is the Nepali name for Mount Everest, the world's highest mountain which straddles the rugged Sino-Nepalese border.

The military exercise comes at a time when Nepal's communist-led government is expanding relations with China on multiple fronts.

In May last year, Nepal signed a memorandum of understanding with China to cooperate with its US\$1 trillion Belt and Road Initiative (BRI). In June this year, China and Nepal agreed to build a railroad connecting Xigaze in China-controlled Tibet with Kathmandu.

If built, the line would connect Nepal with China's wider network of railroads and potentially provide the landlocked nation with alternate sources and routes for fuel and other imports that would mitigate its dependence on India. Past plans to import fuel from China did not come to fruition.

The MoU for the railway was signed by Nepal's Prime Minister Khadga Prasad Sharma Oli during a five-day visit to Beijing, where he met both Chinese president Xi Jinping and premier Li Keqiang.

It was Oli's second initiative to improve bilateral ties and physical connections with China after he signed a transit trade treaty

with Beijing during his previous short-lived tenure as prime minister in @)16.

While Nepal openly wants to reduce its dependence on India for key imports, including fuel, it must strike a careful balance between China and India as the two great powers ramp up rivalry for influence and power across South Asia and beyond.

Nepal's relations with India are still defined in part from their British colonial days. Independent India and Nepal signed a friendship treaty in 1950, which has long been the cornerstone of Kathmandu's foreign policy. The treaty established a close strategic relationship that among other things allows Nepal to import arms and ammunition via India.

India remains Nepal's main foreign trading partner, with more than half of all its official imports and exports crossing the country's southern border. If prevalent smuggling and other illegal trade is accounted for, Nepal's dependence on India for its economic livelihood is even higher.

Between one and two million people from Nepal work in India, often mixing with India's own Nepali communities in northern West Bengal, Sikkim and elsewhere. Their remittances are an important source of income for many impoverished villages in the Himalayan republic.

Military-to-military relations between the two countries are also still strong. Seven Gorkha regiments comprised of soldiers from Nepal serve with the Indian Army. Over the decades India has supplied the Nepalese army with a wide range of weapons; many senior Nepalese officers attended military academies in India.

Joint military exercises between India and Nepal are held regularly, involving far more soldiers from each country than China's Sagarmatha Friendship drills. The most recent Nepal-India joint exercise took place in June in Uttarakhand on the theme of combating insurgencies and

terrorism.

But Nepal's nascent military cooperation with China will bring the countries closer strategically as Nepal aims to distance itself from India. Relations with New Delhi began to deteriorate as early as the 1970s, when Nepal, then a kingdom, pressed for substantial changes in its friendship treaty with India.

Nepal strongly criticized what it called India's "annexation" of the kingdom of Sikkim in 198%. New Delhi, in contrast, regarded Sikkim as a dependent state which like other princely states needed to be integrated into India.

By then, a highway had already been built linking Kathmandu with Lhasa in Tibet, creating the first proper road connection between China and Nepal and the beginnings of a strategic hedge to its relations with India.

India-Nepal relations hit a nadir in August 1988, when Nepal purchased anti-aircraft guns from China that New Delhi perceived as a threat. India, also peeved at the time with trade-related issues, retaliated in March 1989 by closing the two sides' mutual border.

The blockade lasted until April 1990 and caused immense hardship for Nepal. Another border blockade imposed in @)15, officially initiated by people of Indian origin in southern Nepal, caused similar problems and led to a rise of anti-Indian sentiment among the Nepalese public.

New Delhi has denied it was behind the @)15 blockade, but many in Kathmandu believe it tacitly supported the move. China, meanwhile, has pursued a more subtle, often behind-the-scenes, policy towards Nepal. On the cloak-and-dagger front, a major Chinese concern is the presence in Nepal of @)000 Tibetan refugees, some of whom fled after a 1959 uprising in Lhasa against China's occupation of Tibet.

According to local Nepal sources, Chinese intelligence operatives regularly meet local Nepali contacts to coordinate spying activities against

the exiled Tibetan community in Nepal.

At the official level, China has provided assistance to Nepal for establishing the National Armed Police Force Academy and built a well-equipped China Information Center in Tatopani and Sindhupalchok to monitor for and ferret out anti-Chinese activities along the highway to Tibet.

Towards that aim, China has recently provided Nepali police with a sophisticated Digital Radio Trunking System to enhance their communication capabilities through frequency sharing. Since @)02, China has also sent military officers to participate in so-called "adventure training" in Nepal. Beginning in @)08, the Nepalese army has regularly sent officers and soldiers for training at educational institutions in China. The joint military exercises in @)17 served as a sort of capstone of these gradually enhanced exchanges.

As early as 1999, a China Studies Center was set up in Kathmandu with assistance from the Chinese embassy to promote Chinese language and culture free of charge. Nepal, stuck between the world's two most populous nations, has often been described as "a jam between two boulders." The Nepalese are doing what they can to strengthen their economic and now military ties with China to fulfill the country's longstanding policy of becoming less dependent on India.

The NCMCS, in turn, has provided assistance to the Himani Trust, which takes part in various social welfare activities. China has even encroached upon what has traditionally been India's turf by providing assistance to the G P Koirala Foundation's earthquake relief program.

Girija Prasad Koirala, who died in @)08, was a mainly pro-Indian Nepali politician who served as prime minister on four occasions between 1991 and @)08. He was also acting head of state from January @)07 to July @)08 as Nepal transitioned from being a monarchy to a republic.

His departure, some say, opened

the way for China to play a more active role in local politics. That's been seen in China's active attempts to forge unity among Nepal's many communist parties. That was achieved nominally in May when Oli's Communist Party of Nepal (Unified Marxist-Leninists) merged with the Communist Party of Nepal (Maoist Center) to become the Nepal Communist Party (NCP).

Apart from being prime minister, Oli serves concurrently as co-chairman of the NCP. The other chairman, Pushpa Kamal Dahal, also known as Prachanda, or the "fierce one," led a violent Maoist insurgency that lasted from 1996 until a peace agreement was reached in @)06. Dahal served as prime minister from @)08 to @)09 and again from @)16 to @)17.

A unified communist bloc would ease Beijing's dealings with Nepal's government and provide the stability that China apparently wants in a nation that for years has been ravaged by political instability and long periods of civil war.

China has also worked actively through local nongovernmental organizations (NGOs) and other entities such as the Nepal-China Media Forum, the Nepal-China Mutual Cooperation Society (NCMCS) and the Nepal-China Friendship Society.

The NCMCS, in turn, has provided assistance to the Himani Trust, which takes part in various social welfare activities. China has even encroached upon what has traditionally been India's turf by providing assistance to the G P Koirala Foundation's earthquake relief program.

New Delhi could also move to impose more blockades and other trade-related punitive measures if it feels China's influence is drawing too close to its borders. Either way, Nepal risks becoming a new frontline in the rising regional rivalry between China and India for influence and power in South Asia.

स्थानीयले मुआज्जा नपाउँदा इसुवाखोला हाइड्रोपावरमा निर्माणमा विवाद

संख्यावस्था | मकालु गाउँपालिका-१ मा निर्माणपीन १७ दशमलव दुई मेगावाटको इसुवाखोला हाइड्रोपावरमा विवाद देखिएको छ। केमिएनआर इसुवाखोला हाइड्रोपावर विराटनगर र बिगवर्ल्ड हाइड्रोपावरले संयुक्त रूपमा निर्माण गरिरहेको आयोजनाले मुआज्जा नदिएको भन्दै स्थानीयले विरोध गरेका हुन्।

इसुवाखोला हाइड्रोपावरभन्दा केही तल सोनाम लामाको टिमले पनि लोअर इसुवाखोला हाइड्रोपावरबाट ३७ दशमलव सात मेगावाट उत्पादन गर्ने लक्ष्यका साथ काम गरिरहेको छ। दुवै आयोजना एकैसाथ अगाडि बढाउने भनिए पनि अहिले इसुवाखोला हाइड्रोपावरको मात्रै काम भइरहेको छ। आयोजना निर्माणको कामले गति लिइरहँदा स्थानीयले भने आफूहरूलाई कुनै जानकारी नदिएको र मुआज्जा पनि नपाएको बताएका छन्। स्थानीयले भुवनसिंह राईको अध्यक्षतामा संघर्ष समितिले नै गठन गरेर विरोध जनाएका हुन्। संघर्ष समितिलाई मकालु युवा समाजले समेत साथ दिएको छ।

निर्माण कम्पनीले स्थानीयलाई जानकारी र मुआज्जा नदिएको, केही स्थानको दिएको भए पनि विभेदपूर्ण तरिकाले दिइएको, हाइड्रोको पेनस्टक

पाइप लैजाने स्थानका जग्गाको मुआज्जा नदिएको, सार्वजनिक सुनुवाइ नगरेको, इआइए नेपाली भाषामा प्रस्त चारेर स्थानीयलाई नुभकाएको र सङ्कले काटेको जग्गाको मुआज्जा नदिएकोलगायत आधा दर्जन आरोप लगाएका छन्। संघर्ष समितिले जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र पत्रकार महासंघलाई ध्यानाकर्षण पत्रसमेत बुझाएको छ।

स्थानीयको माग तत्काल सम्बोधन नभए निर्माण कार्यमै अवरोध पुऱ्याउने मकालु युवा समाजका अध्यक्ष नुर्बु शेर्पाले बताए। 'गाउँमाथिबाट हाइड्रोको पेनस्टक पाइप ल्याउने योजना रहेको छ,' उनले भने, 'केही गरी पाइप फुटेमा वा लिकेज भएमा ६०/६५ घर बगाउने खतरा छ।' उनले सङ्कले चर्को जग्गामा मुआज्जा नै दिएको बताए। उनका अनुसार दुईवटा आयोजना निर्माण हुँदा हुने क्षति निकै ढूळे हुने देखिन्छ।

इसुवाखोला हाइड्रोपावर आयोजनाले स्थानीयलाई बारीको प्रतिरोपनी दुई लाख र पाँचबारीको प्रतिरोपनी एक लाख ५० हजार रूपैयाँका दरले मुआज्जा दिएको थिए। तर, मालपोत कार्यालयमा हेर्दा प्रतिरोपनी आठदेखि १० लाख रूपैयाँसम्मा रजिस्ट्रेसन

पास गरेको पाइएको मकालु-१ का स्थानीय कुसाडदोर्ची शेर्पाले बताए। उनको बारी ६३९० वर्गमिटर थियो। हाइड्रोपावरलाई भनेर दिए पनि अहिले मालपोतमा आएर हेर्दा धरान उपमहानगरपालिका-१ घर भएका जितेन्द्र श्रेष्ठको नाममा पास भएको पाइएको पनि शेर्पाले बताए। श्रेष्ठ आयोजनाका फिल्ड स्प्यानेजर हुन्। अधिकांश जग्गा श्रेष्ठकै नाममा पास भएको पाइएको छ। हाइड्रोलाई दिएको जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता भएको पाइएकाले पनि स्थानीय रूच्छ देखिएको छन्।

स्थानीय कुसाडदोर्ची शेर्पाले ४२० वर्गमिटरको एक लाख रूपैयाँ मुआज्जा पाए। तर उनकै छिमेकी मनमाया राईलाई भने २४० वर्गमिटरलाई एक लाख नै दिए। एउटै जग्गाको फरक-फरक मूल्य दिएको स्थानीयको आरोप छ। मकालु गाउँपालिकाको आमराउदेखि इसुवाखोलासम्म सङ्कलको मुआज्जा प्रतिरोपनी एक लाख रूपैयाँका दरले दिने भनिए पनि कतिपयले अभै मुआज्जा नपाएको मकालु गाउँपालिका-१ का अध्यक्ष वाड्दी शेर्पाले बताए। उनका अनुसार स्थानीयलाई कम मूल्य दिएको, तर सोही जग्गाको बढी मूल्य राखेर मालपोत कार्यालयमा पास गरेको पनि पाइएको छ।

Every game. Everything about the game.

सबै देवेल
एसीकै

www.sabaikhel.com

/sabaikhel

info@sabaikhel.com

@sabaikhel

For Advertisement : sabaikhel@gmail.com

पूर्वराजालाई किन प्रोभोक गरिरहेछन् कम्युनिष्टहरु ?

ग्री हालेर जग हँसाउने गरेका छन् ।

यी नेताहरूले बुझनुपर्ने सत्य के हो भने १३ वर्षदेखि जंगलबास रहेका ज्ञानेन्द्र शाहसंग यसरी उत्सिनुपर्ने कारण आफेमित्र के कमजोरी छ भनेर ऑकलन गर्न नसक्नु हो ।

किन ज्ञानेन्द्र शाह कतै निस्किए कि, उनलाई आमनागरिकले मठमन्दिर, बाटोघाटोमा देखेकी राजा आउ देश बचाउ भनेर नारा लगाउने गरेका छन् । आखिर आमनागरिक किन राजा गुहारीरहेका छन् ? चुरो कुरो यो हो । ठूला पाटीका नेताहरू आफूलाई बडो लोकतान्त्रिक नेता हुँ भनिरहेका छन् । यथार्थमा यी सबै नेताहरू निरंकूशताका पुतला हुन् । जो लोकमन्दा आफूलाई शक्तिशाली ठानिरहेका छन् र लोकलाई रैतीको व्यवहार गरिरहेका छन् । बलवान हुनुपर्ने हो लोक, कमजोर बनाइएका छन् र सेवक बन्नुपर्ने नेताहरू जनताले मालिकको स्थानमा बिराजमान छन् ।

वास्तवमा निरंकूताको प्रमाण वर्तमानका नेताहरू हुन्, जो सत्ता, शक्तिका मालिक बनेका छन् र उनीहरू लोकमाथि लोकाचारको सीमा नाघेर शोषण गरिरहेका छन् । लोक नाना, खाना, छाना र समानातापूर्ण न्याय खोजिरहेका छन् । नेताहरू ड्याकुला मोटाइजसरी शोषण गरेर दिनदिनै फुलेर मोटाएका छन् । यिनलाई टाउको दुख्यो भने अमेरिका पुग्छन, ऐया भयो भने जापान, आराम गर्ने थलो दुवई बनेको छ, नेपालमै हुनसक्ने उपचारका लागि दैनिक २० लाख रुपैयां गरेर सिंगापुर पुग्छन् । नेकपाका अध्यक्षद्वय यसको उदाहरण हुन् । यिनको त्यो आर्थिक क्षमता कहाँबाट आयो ? यो प्रश्न गन्यो भने नेकपाका नेताहरू कार्यकर्तालाई अरिगाल बनाएर लगाइदैउँ भनेर धमास दिन्छन् । यो लोकतन्त्र हो कि बाहुबली तन्त्र ?

लोकतन्त्र हाँक्ने नेताहरूको जय जयकार किन हुन्न ? उनीहरूले लोकको इच्छा आकाशालाई महत्व दिएर काम गरेको भए, लोकले तिनकै जयजयकार गर्नेथे । बनवासको कठोर जीवन बिताइरहेका ज्ञानेन्द्र शाहको जयजयकार गर्नुपर्ने बाध्यतामा नागरिकलाई पुन्याउने

को हो ? ज्ञानेन्द्र शाह आफ्नो ठाउँमा बाँचेका छन्, कुनै राजनीति गरिरहेका छैनन् । तैपनि लोकतान्त्रिक नेताभन्दा लोकप्रिय छन् भने उनी सडकमै निस्किए र यी नेताहरूको कर्तुतो भण्डाफोर गर्न थाले भने स्थिति कति भयावह हुनजाला ? बरु ज्ञानेन्द्र शाह, पूर्वराष्ट्राध्यक्ष, उनलाई त्यो गरिमा र महिमाको समानमा राज्यसको राष्ट्रिलाई लाभ नै हुनेछ ।

पूर्वराजाले लोकतन्त्र र आजका नेताहरूलाई यसरी सधाएका छन् कि उनलाई धन्यवाद दिनुपर्ने हो । आफू सम्हाल्न नसकेपछि र आफूमाथि गम्भीर ब्रह्माचारी र असक्षमताको आरोप लान्ने स्थिति बनेपछि आफूमाथिको दोष

श्रेष्ठीका पदमा पुगेका व्यक्तिले मुलुकको दुकुटीबाट सम्भान्त जीवन बाँचिरहेका छन् भने नेपाल निर्माताका सन्तान, जसले श्रीपैच र राजदण्ड नासोको रूपमा दिएर सक्छौ भने मुलुक बनाउ भनेर मौका दिएका छन्, तिनलाई सबै विभेदमा, निषेधमा पारेर अपमानित गरिरहन वर्तमान नेताहरूलाई कति सुहाउला ?

२०६३ सालको परिवर्तनपछिको १३ वर्षमा जो जनयुद्ध र जनआन्दोलनबाट ख्यातिको खिखरमा पुगेका थिए, तिनीहरू जननजरमा धृणाको पात्र बनेका छन् । संविधान र सत्ता नेता र तिनका परिवर्जनको पेवा बन्न पुगेको छ ।

● ● ●

पूर्वराजा जो सक्छौ भने गर, म जनताले तोकेको लक्ष्मणरेखाभित्र बसिदिन्छ भनेर असल नागरिकको परिधिमा रहेका छन् । ती राजाको के दोष ? उनले

कहिले राजनीतिमा आउन खोजेका छन् र ? जनताले जयजयकार गरे त यसमा राजाको के दोष ? जनताले आफ्नो, लोकतन्त्रको, संविधानको, शासनको जयजयकार किन गरेनन् भनेर समीक्षा गर्न नसक्ने, नचाहने तत्वहरू अभै पनि जनतालाई त्रासदीको हतियार देखाएर बशमा पार्न सकिन्छ भनेर सोचिरहेका छन् । जुन सपनामात्र हो अब ।

● ● ●

पूर्वराजाको टाउकोमा खन्याएर शक्तिशाली भइरहेने अविकल यिनले निकालेका छन् । यिनलाई थाहा हुनुपर्छ, लोकलाई एकपटक छकाउन सकिन्छ, दुई पटक भ्रमित पार्न सकिन्छ, सधै लोकलाई छकाइरहन सकिन्छ । आजका लोक सचेतन छन् । गरिवीका कारणले मौन छन्, यौ मौनता और्धी आउनुअधिको मौनता हो । यसमा शक्ति छैन । किनभने लोक वाक्क भइसकेका छन् यिनको अलोकतान्त्रिक गतिविधिबाट ।

हिजोका राष्ट्राध्यक्ष, विशिष्ट

जनताले पाउनै पर्ने परिवर्तनका लाभहरू केही पाएका छैनन, उल्टै जनतामाथि करको भार थेपैर र ऋणको भारी बोकाएर संधीय लोकतन्त्र कार्यान्वयन भएको फोझो ढंका पिटिएको छ । यसकारण पनि नेताहरू आफैने छायाँसँग तर्सिरहेका छन् र जनताको आक्रोश आफूमाथि बजला रे भनेर ज्ञानेन्द्र शाहमाथि अट्टसण्ट गालीगलौजको स्तरमा उत्रिने गरेका छन् । यसबाट नेताहरूको इज्जतमा घाटा भएको छ, ज्ञानेन्द्र शाह भन बढी लोकप्रिय

हुनथालेका छन् ।

राजाले श्रीपैज र राजदण्ड नासोको रूपमा दिएका हुन् । आफैले लगाएर मनलागी गर्न दिएका होइनन् । श्री ५ को श्रीपैच र राजदण्ड म्यूजियम बनाएर राखेको भए तापनि आफू श्री ६ को तानाशाही, राणाशाही चलाइरहेका छन् । भन्ने लोकतन्त्र चलाउने बादशाहीतन्त्र । यसकारण जनताले यी नेताहरूको चरित्र र व्यवहारप्रति असन्तुष्टि जनाइरहेका छन् ।

नेताहरू यतिसम्म राष्ट्रघाट गर्न थालेकी तिनले सत्ता, शक्ति र सम्पत्ति भन्दा अरु केही देख्ने छाडे । जवाफदेहीता बिनाको सत्ता राष्ट्रमा ऐंजेल बन्न थालेका छ । यहीकारण हो, कतै देशै रहदैन कि भन्ने संशयहरू बद्ध थालेका छन् । आमनागरिकले राजा गुहारेका पनि अस्तित्व संकटमा देख्ने ।

यसकारण नासो दिने राजाले अव नासो फिर्ता लिनेबेला भयो । नासो पाउनेले नासो सुरक्षित राख्न सकेन । नासो नै ध्वस्त हुनथालेको छ । साना दुःखले आर्जाको मुलुक थिएन, यिनका लागि लखनी लूट गर्ने थलो बन्धो ।

महाराज अब, नासो फिर्ता लिएर देश जोगाउनिर लान्ने कि ?

अति भयो, अति खपेर बस्तु पनि अपराध हो । जब लोकले गुहार मागिसकेका छन् भने पूर्वराजाले गुहार सुन्नैपर्छ । वर्तमान शासनमा बन्सेहरूलाई कसैले खबरदार नगरेकाले यिनीहरू भन भन छाडा बनेर गएका हुन् । पूर्वराजाले एकपटक के गरेको यो ? भनेर सडकमा निस्कने हो भने सलहजसरी लोकले छोज्ने छन् र एकपटक श्रीपैच र राजदण्डको शक्ति प्राप्त हुनेछ र मनलागी गर्नहरूको सातोपुल्ले उड्नेछ ।

हो, शासन गर्ने लोकतान्त्रिक पद्धति नै हो । यसमा शक्ति छैन । तर लोकतन्त्रको नाममा जवाफदेहीता र जिम्मेवारविहीनताले शासन गर्नु भनेको अराजकता हो । अराजकता हामी खेपिरहेका छौं । यो अराजकताको अन्य, विखण्डनको समाप्ति र नेपाली एकताको प्रत्याभूतिका लागि राजदण्ड र श्रीपैच वर्तमान नेपालको खाँचो हो ।

साल्ट ट्रेडिङ फॉरेंशिन लिमिटेड
द्वारा प्रवर्द्धित
डीट ग्राहांस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टार्टर्डको भित्र बाहिर रवर कोट भै बीचमा
- स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक सिल
- भएको सिलिङ्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुर्क छनुहोस

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यादै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो जर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातुर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

अभियान

साप्ताहिक

ਸਮਾਧਕੀਯ

गोली ठोकदैमा समस्या समाधान हुँदैन सरकार !

काठमाडौं लगायत उपत्यकाबासीहरूलाई मेलम्चीको पानी खुवाउने सपना देखाइएको भएडै ४० वर्ष भयो । यतिका वर्षमा समेत उपत्यकाबासीले मेलम्चीको पानी खान पाएका छैनन् । काठमाडौं लगायत उपत्यकामा पानीको हाहाकार छ तर सरकार भने मिति तोकदै मिति साँदै छिट्टै मेलम्चीको पानी खुवाउने अश्वासनमात्र दिइरहेको छ । पछिल्लो समयमा कम्पुनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपी ओली सरकारले आफ्नो नीति तथा कार्यक्रममा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा मेलम्ची आयोजनाको काम सम्पन्न गर्न उल्लेख गरेको भएपनि २०७६ सालभित्र मेलम्चीको काम सम्पन्न हुनेमा विश्वास गर्न सकिने आधारहरू देखिएका छैनन् । सार्वभौम संसदमा तै ऐक वर्षभित्रमा मेलम्चीको पानी ल्याएर उपत्यकाबासीलाई खुवाउने घोषणा गरिएको छ तर सरकारले तै सिएमसीले छोडेको काम सम्पन्न गर्न कम्पुनिष्ट पार्टीका अर्थात शैलुङ्क कन्टक्सनका मालिकताई ३० महिनाको अवधिमा काम सम्पन्न गर्ने गरी ठेकका दिइएकोले सरकारले सरासर भठ्ठ बोलेको छ । त्यो पनि सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनिने संसदमा । अब तोकिएको समयसीमा भित्रमा मेलम्चीको पानी ल्याएर उपत्यकाबासीलाई नखुवाएको खण्डमा सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनिने संसदकै अपमान हुनेछ । संसदमा पानी ल्याउने घोषणा पश्चात् खानेपानी मन्त्रालय अन्तर्गतको मेलम्ची खानेपानी विकास समितिले मेलम्चीको बाँकी काम सम्पन्न गर्न पन्थ महिनाको टेप्डर एकातिर मागोको थियो भने अर्कोतिर सरकारले एकवर्षभित्रमा निर्माण सम्पन्न गर्न भने उद्घोष गर्नु राजनीतिक नेता, प्रशासक र प्राविधिकबीच तालमेल नमिलेजस्तो प्रष्ट भएको छ । यस्तो घोषणाले गर्दा सरकारले जनविश्वास गुमाउँदै गएको छ । अहिले भएडै दुई तिहाईको सरकारले द्यावकै मिति तोकैरै यो मितिमा पानी आउँछ भने पनि त्यसलाई जनताले पत्याउन सक्ने अवस्था छैन । जनताले त्यसलाई हासीमा उडान थालेका छन् यो अवस्थाको सिर्जन सरकारले तै बनाएको हो ।

उडान यालका छन् था अवस्थाका संज्ञा सरकारल न बनाएका हा।
 मेलमचीको ठेकेदार भागोपछि स्थानीय मजदुर आपूर्तिकर्ता, उपठेकेदार सबैको गरी एक अर्ब ६८ करोड भुक्तानी सीएमसीले दिन बाँकी रहेको छ। सीमएसीको धरौटी सरकारले जफत गरिसकेपछि त्यही जफत रकमबाट भुक्तानी पाउन बाँकी रहेका स्थानीय मजदूर आपूर्तिकर्ता र उपठेकेदारलाई दिएर काम गर्न वातावरण बनाउने दायित्व सरकारकै भएपनि केही दिन पहिला सरकारले त्यहाँ गोली चलाएको छ। नेपालकै लगानीकर्ता, मजदुर स्थानीय आपूर्तिकर्ताकै पैसाबाट मेलमचीको ९७ प्रतिशत काम सम्पन्न भएको सरकारले किन विरियो। स्थानीयहरूले घरखेत राखेर निर्माण कार्यमा सधाए, अहिले उनीहरूको घरखेत लिलाम हुन लागेपनि आफूहरूले गरेको कामको पैसा नपाएको भद्रै आन्दोलनमा उत्रिएपछि उनीहरूमाथि गोली चलाइयो। आफूलाई प्रजातात्त्विक भने ओली सरकारका गृहमन्त्री रामबहादुर थापाको आदेशमा गोली चलाइयो। प्रजातात्त्विक मुलुमा तानाशाहले जस्तो गरेर जनतामाथि गोली हान्ने कार्यलाई किमार्थ उचित भन्न सकिदैन। सरकारले दम्भ देखाएको छ। यदि सरकारले दम्भ नदेखाएको भए स्थानीय मजदुर आपूर्तिकर्ता र उपठेकेदारहरूसँग वार्ता गरी समस्याको समाधान गर्न सकिने अवस्था रहँदा रहँदै पेलेरै जाने रपनीति लिएर सरकारले यसकै भरमा बाँकी काम सम्पन्न गराउने उद्देश्य लिन् अधिनायकवाद भन्दा अन्य केही हुन सबैन। त्यसैले यसको भर्त्ताना गर्नपर्दछ। एसियाली विकास ढैंक समेत सरकारकै पक्षमा लागेको जस्तो देखिएको हुनाले उसको समेत त्यहाँ विरोध सरु भएको छ।

लगेका जस्ता दाखेल्ना हुन्नाले उसको समेत त्यही विवर थाएँ तुरुए नैन्दका छ।
 गृहमन्त्री रामबहादुर थापाको आदेशमा सिन्धुपाल्चोकका प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोमादेवी चेम्जोङ्गाट गोली हान्न प्रहरीलाई आदेश दिइन्। त्यसमा दुई मजदुर घाडाते भएका छन्। गोली हान्ने आदेश दिउमा राजनीतिक स्वार्थले काम गरेको प्रष्ट हुन्छ। सिएमसीले छोडेर गएको बाँकी काम गर्न आयायेना प्रमुखले वार्ताको आधारमा आफुखुसी माओवादीका पूर्व कार्यकर्तालाई दिइका थिए। तिनै माओवादीका पूर्व कार्यकर्ताले उपठेका पापाएपछि त्यसको संरक्षणका लागि गृहमन्त्री समेत लागेका छन्। मजदुरहरूले ज्याला नपाएको भन्दै भेता हुँदैमा र सानितपूर्ण रुपमा प्रशासनलाई ज्याला पापाउन्पर्न भन्दै दबाव दिवैमा गोली तै हान्नुपर्न अवस्था त्यहाँ सिर्जना भएको थिएन। आफ्नो दलका कार्यकर्ताले ठेक्का नपाए वा ठेक्का पापाएपति काम गर्न तपाएको खण्डमा प्रहरी प्रशासन लगाएर गोली ठोक्कै हिँदैने अधिकारार गृहमन्त्रीलाई कसले दियो? गृहमन्त्रीको यो कार्यको भूत्तर्ना गर्नैपर्दछ। सरकारले स्थानीयहरूसँग वार्ता गरेर उनीहरूले पापाउन्पर्न रकम भूक्तानी गरिएको खण्डमा समस्या समाधान हुने हुँदा किन सरकारको ध्यान त्यसतर्फ गएको छैन त्यो रहन्यको विषय बनेको छ।

सरकारका ध्यान त्यसतक गएका छन्, त्या रहन्द्यका विषय बनको छ। स्थानीयतर्कां आपूर्तिकर्ता र ज्याला नपाएका मजदुरहरूसँग वार्ता गरेर समस्याको हल निकालनुपर्नेमा निषेधाज्ञा लगाएकै भरमा कुनै पनि विकास निर्माण हुन सक्ने भए राष्ट्रिय गौरवका सबै आयोजनाहरूमा निषेधाज्ञा लगाएर विकास निर्माण गरे भैहाल्यो नि। विकास निर्माण कार्यक्रममा जनता पिडित हुनु हैनैन, पिडितले आवाज उठाए भन्दैमा गोली ठोक्कै जाने हो भने सबै ठाउँमा गोली ठोके भै गयो नि, ए सरकार! मेल-स्थानीको बाँकी काम सम्पन्न गर्न पहिला स्थानीय मजदुर आपूर्तिकर्ताको माग सम्बोधन हुनु पहिलो शर्त हो। तर मूल समस्यालाई पन्छाएर अधि बढाने सांच सरकारले तिएको हुनाले त्यो मूर्खतापूर्ण कार्य नगर्न हामी सरकारलाई सुझाव दिन्छाँ। सरकारले मसल प्रयोग गरेर तानाशाही प्रवृत्ति र अधिनायकवादी शैली नदेखाउनु नै वेश। सीएमसीले राखेको धरौटी रकमबाटै सरकारले मजदुर, स्थानीय आपूर्तिकर्ताहरूलाई भुक्तानी दिनुपदिष्ठ। आपूर्तिकर्तालाई धरौटीबाट भुक्तानी दिन मिल्नैन भने धरौटी राख्नुको औचित्य को त? राज्य आफुना नागरिकको हक हित रक्खा गर्नबाट पनिन्दैन मिल्दैन, त्यसैले तत्काल भुक्तानी गरी काम गर्न वातावरण सिर्जना गर्न दायित्व र कर्तव्य सरकारकै हो भन्ने हामीले ठानेका छौं।

सरकारको सफलता पाँच हजार थान टेन्ट

- देवेन्द्र चुडाल
endrachudal@gmail.com

devendrachudal@gmail.com

भएको छ । हालै उत्तरी छिमेकी मुलुक चीनका विदेशमन्त्री नेपालको तिनदिने भ्रमणमा आएका बेला चीन सरकार र नेपाल सरकारबीच भएको तिनबुँदे सहमतिले नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय जगत् मा बैझ्जित भएको छ । सहमतिपत्रमा नेपाललाई पाँच हजार थान टेन्ट दिने सहमतिमा नेपाल सरकारले किन सहमति गयो ? के विकास निर्माण भन्दा नेपाललाई ५ हजार थान टेन्ट आवश्यक थियो त ?

मन्त्रीस्तरीय बैठकमा भएको सहमतिपत्रमा उल्लेख गरिएको अर्को सहमति हो चीन सरकारले मनाङ जिल्लामा ३५ करोडको लागतमा सुविधा सम्पन्न अस्पताल बनाईदिने रे । मनाङ जिल्लाको जनसंख्या बढीमा ५ हजार रहेको छ त्यहाँ सुविधा सम्पन्न अस्पताल बनाइए पनि उपचार गर्ने व्यक्ति नै नहुने प्रायः निश्चित रहेको छ । त्यसैगरी चिनियाँ भाषा पढाउन स्वयमसेवक शिक्षक पठाउने रे के यस्तो सहमति मन्त्रीस्तरीय बैठकमा गर्नु आवश्यक थियो ? यो कार्य त कर्मचारीस्तरबाटै हुन सक्ने अवस्था थियो । पाँच हजार थान टेन्टको मूल्य बढीमा १ करोड पर्दछ । अस्पताल बनाउन ३५ करोड जम्मा ३६ करोडको सहयोग माग्न सरकार किन बाध्य भयो ? चिनियाँ पक्षले दिन तयार भएपनि नेपालले त्यसलाई अस्वीकार गर्दै यसभन्दा अगाडि भएका सहमति र सम्झौतामा उल्लेख भएका आयोजना परियोजनाहरूको कार्यान्वयनमा जोड दिन सक्यो तर सरकार यहिनेर चुकेको छ । बेल्ट एन्ड इनिसिएटिम (वीआरआई) अन्तर्गत छनोटमा परेका परियोजनाका लागि लगानीको स्वरूप तथा कार्यदेश निश्चित हुनेमा नेपाल पक्ष विश्वस्त भएपनि त्यसमा केही उपलब्धी हुन सकेन । वीआरआईमा नेपाल सहभागि भएको दुई वर्ष भइसकेको भएपनि हालसम्म एउटै परियोजनामा पनि सहयोगको खाका तय हुन नसक्युले के प्रमाणित गर्दछ ? नेपाल भूराजनीतिक चुनौतीको खतरा मोलेर वीआरआईमा सहभागिभयो तर तिनका योजनाहरू एउटै पनि कार्यान्वयनको दिशामा अगाडि नबढ्नुले जनतामा आशंका उज्जिएको छ । चीनसँग भएको पारवहन सम्झौता अनुसार व्यापार तथा पारवहन प्रोटोकलमा दुई मुलुकबीच पाँच महिना अधि हस्ताक्षर भएपनि त्यसभन्दा पछि कुनै काम हुन सकेको छैन । यी सबै कारणहरूले गर्दा ओली सरकार पनि काममा भन्दा गफ्तमै सिमित रहेको पष्ट हन्त ।

नन्दा नेपाल सामनत रहका प्रष्ट हुन्छ ।
सरकारको अनुभविनिता र कुट्टीनीतिक क्षेत्रमा
रहेको अनुभवको कमीले गर्दा नेपाल पछिल्लो
समयमा आफैंमा विवादको घेरामा पर्दै गएको छ ।
हालै भारतले आफौनो संविधानमा रहेको एउटा
धारा कश्मिरसम्बन्धी हटाएको घटनामा पनि
सरकार मौन रहयो । धैरै दिनपछि परराष्ट्रमन्त्रीले
भारतको आन्तरिक मानिला भन्दै भारतलाई ऐ
समर्थन गर्ने जस्तो गरी प्रेस विज्ञप्ति जारी गरे ।
त्यसले गर्दा सार्को वडापत्रकै अपमान भएको
छ । सार्को अध्यक्ष समेत रहेको नाताले नेपालले
महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्नुपर्दथ्यो तर त्यसो
हुन सक्ने । अहिले पनि कश्मिरमा हजारौ नेपाली
बसोबास गरिरहेका छन् । उनीहरूको अवस्थाको
जानकारी लिनेसम्म प्रयासमा सरकार लागेन ।
यी सबै सरकारका असफलताका धोतक हुन् ।
चिनियाँ विदेशमन्त्री स्वदेश फर्किएपछि कुट्टीनीतिक
क्षेत्रका व्यक्तिहरूले सरकारले कुट्टीनीतिक
रूपमा प्रभावकारी भूमिका निभाउन नसकेको

भन्दै सरकारको आलोचना गर्न थालेका छन्। उनीहरूका अनुसार ५ हजार टेन्ट सहयोग लिनु मुलुककै बेइज्जती हो भन्दै यस भन्दा अगाडि भएका सहमति र सम्झौतालाई कार्याचयनमा लैजानुपर्नेमा जोड दिनुको सट्टा जे दियो त्यही थाने प्रवृत्तिले गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा नेपालको छवि धुमिलिन सक्ने आशंका समेत गरेका छन्।

आवश्यक छ । नेपालका योजना, आयोजनाहरू चिनियाँ पक्षको प्राथमिकतामा कसरी पार्न भन्नेमा व्यापक छलफल र बहस गरी सबै राजनीतिक दलहरूको परामर्श लिएर भए रहेका योजनाहरूलाई तत्काल कार्यान्वयनमा लैजाने वातावरण सरकारले मिलाउनुपर्ने टड़कारो आवश्यकता देखिएको कुट्टनीतिक क्षेत्रका जानकारहरूले बताउन थालेका हुनाले त्यसै अनुरूप सरकार अधि बढ्दनु आवश्यक छ । यदि चीनका राष्ट्रपतिले नेपाल भ्रमण आएर कुनै ठोस प्रगति हुन सक्यो भने मात्र नेपाल र चीनका सम्बन्धमा नेताहरूले भन्ने गरेजस्तो अर्को उचाईमा पुग्न सकछ यदि होइन भने चीनका विदेशमन्त्री नेपाल आए गए $34\frac{1}{3}$ करोडको सहयोग दिएजस्तै मात्र हुनेछ । ठोस प्रगतिका लागि सरकारले अहिले देखि नै सक्रियता देखाउन आवश्यक छ ।

भूमिसुधार : जर्ति ढिला, उति भमेला

● जगत देउजा

भूमिसम्बन्धी ऐनलाई आठाँ संशोधन गर्न बनेको विधेयक भद्रौ ३ गते प्रतिनिधिसभाबाट विधेयक परित भयो । प्रतिनिधिसभाबाट विधेयक परित गर्ने समयमा सत्ता र प्रतिपक्ष दुवैतर्फका सासदले संविधानको सारालाई पक्रे भूमिसुधार गर्ने कुरामा मत जाहेर गरेका थिए । र, ऐन कार्यान्वयनको सन्दर्भमा सजगता अपनाउनुर्ने सुझाएका थिए । सरकारका तर्फबाट भूमि व्यवस्था, सहकारी र गरिबी निवारणमन्नी पद्माकुमारी अर्यालले नियमावली तर्जुमा गर्दा सदस्यले उठाएका सकारात्मक सुझाबालाई समेतने प्रतिबद्धता जनाएकी थिइन् । राष्ट्रिय सभामा विचाराधीन यो विधेयकमा विभिन्न कोणबाट बहस भइरहेको छ । तीमध्ये केही तर्क, भ्रम सिर्जना गरेर दशकाँदेखि थाती रहेको भूमिसुधारको विषयलाई फेरि पनि अलमल्याउने खालको छ । राष्ट्रिय सभामा विचाराधीन यो विधेयक संविधानको मर्म र भावनाअनुरूप नै छ । भूमिहीन, जोताहा र साना किसानले सदियाँदेखि भोगिरहेको भूमिविहीनता र सतहमा देखिएका भूमिसम्बन्धी समस्यालाई व्यावहारिक हिसाबले हल गर्न गरी विधेयक आएको छ । विधेयकमा धेरै विषय योटोमा लेखिएको हुँदा नियमावली बनाउँदा धेरै गृहकार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

संविधानले आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने संकल्प लिएको छ । समाजवादउनुखु ख्वतन्त्र र समृद्ध अर्थतन्त्रको निर्माण गर्ने उद्देश्य छ । भूमिमा रहेको दोहोरो स्वामित्व अन्त्य, किसानको हितलाई ध्यानमा राखी वैज्ञानिक भूमिसुधार, अनुपस्थित भू-स्वामित्वलाई निरुत्साहित गर्ने आदि विषय पनि स्पष्ट गरेको छ । भूमिसुधार गर्ने प्रयोजनार्थ सम्पत्तिसम्बन्धी विद्यमान व्यवस्था बाधक नहुने संविधानमा उल्लेख छ । भूमिसुधार दशकाँदेखि थाती रहेको मुद्दा हो । भूमिहीन र जोताहा किसानले भूमिसुधारका लागि आदोलन सुरु गरेको सात दशक बितेको छ । यसका लागि भूमिहीन र किसानले नेपालमा गरेको संघर्षको कथा लामो छ । आफ्ना पुराना दस्तावेज पल्टाएर हेरे हुन्छ, हरेक पार्टीले 'जसको जोत उसको पोत' हुनेगरी भूमिसुधार गर्ने वाचा गरेका छन् ।

खासमा भूमिसुधारको सवाल सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरणको जग हो । बहुसंख्यक गरिब, दलित, महिला र पछाडि पारिएका समुदायको जमिनमा हक निरिचत नगरेसम्म सामाजिक तथा आर्थिक न्याय स्थापित हुन सक्दैन । भूमि सुधारले उत्पादकत्व वृद्धि, कृषि उद्योगको विकास र ग्रामीण गरिबी न्यूनीकरणमा समेत महापूर्ण सहयोग पुगेको अन्य मुलुकको अनुभवले देखाएको छ । नेपालमा पनि भूमिसुधार नगरी सामाजिक न्यायसहितको समृद्धि सम्भव छैन । जमिन वास्तविक किसानको स्वामित्वमा नगाई अहिलेको खाद्य अपर्याप्तता टार्न सकिन्नै । वर्तमान भूमि व्यवस्थाको निरन्तरताले कृषि उत्पादनमा वृद्धि हुन सक्दैन । यसर्थ भूमिसुधार अपरिहार्य छ, जुन संविधानको म्यान्देट पनि हो । भूमिसम्बन्धी ऐन ०२१ लागू हुँदा मुलुकको आर्थिक विकासमा द्रूततर गति ल्याउन, भूमिबाट निषिक्य पुँजी र जनसञ्चायको भार फिकी अर्थ व्यवस्थाको अन्य क्षेत्रमा लगाउन, भूमिमा आश्रित वास्तविक किसानको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन, र कृषि उत्पादनमा अधिकातम वृद्धि गर्न प्रोत्साहन गर्नु मुख्य उद्देश्य राखिएको थियो । त्यो उद्देश्य अफै पूरा भएको छैन, जुन, पूरा गर्नु उतिकै जरूरी छ ।

समस्याको समाधान जति ढिलो गयो, त्यति जटिल भएर जान्छ । हजारौ सुकुम्बासी परिवार जोखिम क्षेत्रमा बसोवास गरिरहेका छन् । यसरी बस्नेले प्रकोपको समस्या भोगिरहेका छन् । सहरी क्षेत्रका र सहरउनुखु ठाउँमा सरकारी जमिनमै घर बनाएर बस्ने पनि दिन-प्रतिदिन थिएँदै

चन् । यी परिवारलाई सुरक्षित आवास उपलब्ध गराउनु छ । यसैगरी टूलो सञ्चायमा सुकुम्बासी र भूमिहीन ऐलानी वा सरकारी जग्गामा बसोवास गरिआएका छन् । यो वर्ग भूस्थामित्वविहीन हुनुपर्दा कमजोर महसुस गरिरहेको छ । अनौपचारिक बसोवासीको समस्या फरक खालको छ । यिनीहरू सुकुम्बासी वा भूमिहीन होइनन् । परम्परादेखि नै बसोवास गर्दै र खेती गर्दै आएको, जग्गा ननापिएको हुँदा जग्गा दर्ता भई पुर्जा बन्न सकेको छैन । करिब २५ प्रतिशत जमिन नै विभिन्न कारणले नापिएका छैनन् । उनीहरू जग्गा भएर पनि सुकुम्बासीजस्ता भएका छन् । हाल सुकमबासी भनिएका आधारभन्दा बढीको समस्या यस्तै खालको छ । भूमिको स्वामित्वबाहेक उपयोग, व्यवस्थापन र प्रशासनसँग सम्बन्धित समस्याको सूची लामो हुन्छ । जसको यो लेखमा चर्चा सम्भव छैन । सहरी वा सहरोनुखु क्षेत्रका सरकारी वा सार्वजनिक जग्गामा घर बनाउने, सानोतिने व्यापार गर्ने कार्य धेरै वर्षदेखि भइरहे पनि प्रभावकारी नियमन भएको छैन । यसरी बस्नेहरू अन्यत्र जग्गा भएका र नभएका दुवै खाले छन् । जमिनको दोहन, कृषियोग्य भूमिको गैरकृषीकरण आदि समस्या पनि टड्कारो हुँदै गएको छ । यी समस्यालाई उपयुक्त कानुनी व्यवस्था र बृहत् बहसको विषय बनाउँदै तीनवटै सरकार र आमसमुदायसमेतको विषय बनाएर समाधानतर्फ जान ढिला भइसकेको छ ।

भूमिसम्बन्धी ऐन, आठाँ संशोधन विधेयकको महत्वपूर्ण पक्ष ५२ (ख)मा भएको व्यवस्था हो । जसमा यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत कम्तीमा ९० वर्षअधिदेखि आवाद कमोत भएको ऐलानी वा अन्य सरकारी जग्गा वा अभिलेखमा बन क्षेत्र जनिएको भएता पनि आवादीमा परिणत भएको जग्गामा आवाद कमोत गरी आएका भूमिहीन सुकुम्बासी वा अव्यवस्थित बसोवासीलाई एकपटकका लागि नेपाल सरकारले निजले छानबिनको दुगो नलागे पनि मोही लागेको हकमा मोहीले आफ्नो भाग बॉडफॉड गरी लिन बाधा नपर्न व्यवस्था छ । यसकारण विगतमा मोहीले सास्ती पाइरहेका थिए । मोहीको हद नबढ्ने गरी जग्गा उपलब्ध

गराउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । यसले भूमिहीन सुकुम्बासीको समस्यालाई समाधान गर्न ढोका खोलेको छ । अव्यवस्थित बसोवासीको हकमा भए जग्गाको प्रकृति, क्षेत्रफल, मूल्याङ्कन र आवाद कमोतको अवधिसमेत तोकेबमेजिमको शुल्क लिई जग्गा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । जोखिम क्षेत्र, सांस्कृतिक, धार्मिक, पर्यटन आदिको दृष्टिकोणबाट सरकारी जग्गा उपलब्ध नगराउने गरी तोकिएको छ । भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोवासीको समस्या समाधानका लागि आयोग गठन गर्ने विषय पनि विधेयकमा व्यवस्था छ ।

उद्योग, कम्पनी, प्रतिष्ठान आदिका लागि हदबन्दी छुट दिनेसम्बन्धी व्यवस्था गलत छ । यसअधि नै स्वीकृति नलिई हदबन्दी बढी जग्गा किनेकालाई छुट दिने

छ । अर्थात्, मोहीले ४ बिघाभन्दा बढी जमिन कमाउन नपाउने र कमाएको रहेछ भए पनि ४ बिघामा मात्र मोही हक लिन पाइने प्रावधान विधेयकमा हटाइएको छ । मोहीले स्वेच्छाले मोही लागेको जग्गा जोत्न छाडेको भए आधा जग्गा जग्गाधनीको र आधा जग्गा सरकारको हुने व्यवस्था छ ।

विधेयकले बेदर्तावाल मोही, अधियाँ बटैया गर्ने र बिर्ता जग्गाका किसानको विषयमा केही बोलेको छैन । हरेक बालीको उत्पादनको आधा बुकाउनुपर्ने अवस्थामा मोही, अधियाँ वा बटैयामा जमिन जोत्ने वा त्यस्तो सम्पत्तिउपर अरु कुनै अधिकारको सिर्जना गर्ने छैन । उपधारा (३) यसो गर्दा कानुनबमेजिम क्षतिपूर्ति दिनुपर्नेछ भए व्यवस्था छ । तर, सोही धाराको उपधारा ४ मा उपधारा २ र ३ को व्यवस्थाले भूमिको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने कृषिको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण, वातावरण संरक्षण, व्यवस्थित आवास तथा सहरी विकास गर्ने प्रयोजनका लागि राज्यले कानुनबमेजिम भूमिसुधार व्यवस्थापन र नियमन गर्न बाधा पर्ने छैन भए व्यवस्था छ ।

सम्पत्को हकसम्बन्धी धारा २५ को उपधारा २ मा उल्लेख भएअनुसार सार्वजनिक हितका लागिबाहेक राज्यले कुनै व्यक्तिको सम्पति अधिग्रहण गर्ने, प्राप्त गर्ने वातावरण संपत्तिउपर अरु कुनै अधिकारको उत्पादनको आधा बुकाउनुपर्ने अवस्थामा मोही, अधियाँ वा बटैयामा जमिन जोत्ने वा त्यस्तो सम्पत्तिउपर अरु कुनै अधिकारको सिर्जना गर्ने छैन । उपधारा (३) यसो गर्दा कानुनबमेजिम क्षतिपूर्ति दिनुपर्नेछ भए व्यवस्था छ ।

सुकुम्बासीलाई जमिन दिए बेचेर खाइदिछ भए विषय अधिकाशको मुख्यै भुनिडेको छ । यो आरोप मनोगत छ । आजसम्म यसबारे कसैले अध्ययन पनि गरेको छैन । कुनै अपवादलाई लिएर धारणा बनाउनु उचित होइन । विधेयकमा भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोवासीलाई उपलब्ध गराएको जमिन १० वर्षसम्म बिक्री-वितरण गर्न नपाइने व्यवस्था छ । कतिले यसलाई १० वर्षको बन्देज लगाउनु हुँदैनथ्यो भए विष्यन्ति देखिन्छ ।

भूमिको उत्पादन राखिएको छ । जग्गाधनीलाई तेरो जग्गा वर्गीकरणमा पन्यो भनी तोक्दा उनीहरूको सम्पत्तिसम्बन्धी हक हननु हुन्छ । संविधानमा नभएको राष्ट्रियकरणको व्यवस्था कसरी लागू हुन सक्छ ? यो सबै समस्या खडा गरिदिने चाल सुरु भएको छ । सबै

सामाजिक सुरक्षा बलियो नभएको मुलुकको कमजोर वर्गका नागरिकका अन्य बाँकी ६ पेत्रा

राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लि.
RASTRIYA BANIJYA BANK LTD.

..... तपाईंको आफ्नो बैंक

राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक लिमिटेड आफ्ना

ग्राहक ग्राहन्तिमावद्ध राज्यका स-गोरुवा प्रस्तुता गर्दछ

<p

भूमिसुधार...

समस्या धेरै हुन्छन् । कतिले साहु, महाजन वा माझोफाइनासबाट ऋण लिएका हुन सक्छन् । जग्गा पाउनासाथ बिक्री गर्ने प्रावधान राख्यो भने उसको इच्छाले होइन, बाध्यताले जग्गा युमाउने अवस्था आउन सक्छ । यसो हुँदा जग्गा कानुनी स्वामित्वमा आउनासाथ बिक्री गर्न दिने प्रावधान उचित हुँदैन । कहिन्चै केही गर्न नपाउने व्यवस्था पनि ठीक हुँदैन । न्यूनतम आकार तोकेर, सो जग्गा बेच्न वा कित्ताकाट गर्न नपाउने प्रबन्ध भने गर्न सकिन्छ । यो व्यवस्था हालका जग्गाधानी र अब जग्गा प्राप्त गर्ने जग्गाधानी दुवैका लागि गर्न जरुरी छ । समय-समयमा यो विषय उठे पनि कार्यान्वयन कमजोर देखिन्छ । त्यस्तै, कृषि गर्नेलाई कृषियोग्य भूमि बेच्न रोक लगाउनुपर्छ । यहाँनेरि अर्को विचारणीय पक्ष पनि छ, नयाँ ऐनले नसमेटेका छद्दा सुकुम्बासी र अतिक्रमणकारीलाई भने सरकारी जग्गामा बसिरहने छुट दिनुहुँदैन । यसरी हेर्दा विधेयकमा गरिएको व्यवस्था उचित नै देखिन्छ ।

वनको दिगो उपयोग गर्ने हो । एकोहोरो संरक्षण मात्र भनेर हुँदैन । जसमा सबै तहका नागरिकको हित सुनिश्चित हुनुपर्छ । वनबाट लाभ नपाउने हो भने त्यसको संरक्षणमा नागरिकको रुचि पनि हुँदैन । बढ्दो जनसंख्या, खाद्यान्न परनिर्भरताको अवस्था, परिवर्तित भूउपयोग आदि पक्षलाई विचार गर्दा हिजोको बन सिमानालाई चलाउन हुन्न भन्ने विचार सही हो भन्न सकिन्न । रुख, विरुद्ध नभएको, कागजमा जनिएको, तर नागरिकले आवाद गरेर बसेको जमिन दर्ता गर्न अबको कानुन बाधक बन्नुहुँदैन । करौले जग्गा हत्याउने दाउले अतिक्रमण गरेको रहेछ भने उसलाई हटाउनुपर्छ । वन क्षेत्रको नयाँ आवश्यकताबमोजिम नयाँ सीमाकन गरी त्यसको उपयोगलाई नागरिकको जीवन र जीविकासँग प्रत्यक्ष जोडेर लैजानुपर्छ ।

मालपोत नापीलगायत अड्डामा जनशक्ति अभाव भएको सुनिन्छ । यस्तो अवस्थामा भूमि व्यवस्थापन, सहकारी र गरिबी निवारण मन्त्रालयअन्तर्गतका विभाग एवं कार्यालयमार्फत काम गर्ने हो भने धेरै लामो समय लाग्ने वा यो कार्य नै सम्भव नहुने अवस्था आउन सक्छ । अब वितरण वा दर्ता गर्ने जग्गाको नापी, नक्सा, कित्ताकाट, श्रेस्ता तयार आदिको काम गर्न थप जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक छ । अबको भूमिसुधार पहिलेको ढाँचाबाट सम्भव छैन । र, असफल पुरानो मोडलमा जानु पनि हुँदैन । स्थानीय सरकारको तहमा उपलब्ध भूमि, भूमि उपयोगको अवस्था, आवासाविहान, भूमिविहान, साना किसान, हृदभन्दा बढी जग्गा भएको, आफै खेती गर्ने, अरुलाई खेती गराउने, अनुपरिस्थित आदि परिवारको लगत राख्नुपर्छ । समुदायको अगुवाइमा भूउपयोग नक्सा बनाई आवास त्रैत्री व्यवस्थित गरिनुपर्छ । कृषि क्षेत्रमा भूमिहीन र किसानको पहुँच कायम गरिनुपर्छ । यो काम स्थानीय सरकारको अगुवाइमा मात्र हुन सक्छ ।

संघीय तहमा अधिकारसम्पन्न आयोग चाहिन्छ । तर, यो आयोग चुस्त र सानो भए

पुग्छ । समग्र नीति, रणनिति र कार्यविधिको विकास समग्र कामको संयोजन र समर्चय भइरहेका कामको नियमन अनुगमन आदि कार्य संधीय तहको आयोगको जिम्मेवारी हुनुपर्छ । यो कार्यलाई सम्पन्न गर्न प्रदेश तहमा पनि आयोग चाहिन्छ । प्रदेश तहमा गर्ने आयोग सम्बन्धित मन्त्रीकै अध्यक्षतामा बनाउन सकिन्छ । प्रदेश आयोगले सबै स्थानीय सरकारसँग समर्चय गरेर काम गर्न सक्छ । प्रदेश आयोगले स्थानीय तहलाई चाहिने जनशक्ति र सोतोको जोहो गर्ने, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा गराई कार्यान्वयन गराउन सहयोग गर्ने र वास्तविक भूमिहीन तथा अव्यवस्थित बसोवासीको विवरण र वितरण गर्न तयार परिएको जग्गाको विवरणको जाँच गर्न जिम्मेवारी लिनुपर्छ ।

विगतका आयोगले गरेका कामको सिकाइलाई विचार गर्दा पनि अब निवेदन माग गरेर वास्तविक भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोवासी पहिचान हुन सक्दैन । तयार परिएको र व्यवस्थित प्रश्नावलीको माध्यमबाट घरधुरी तह वा सम्बन्धित समुदायमा गएर नै लगत लिनुपर्छ । विवरण संकलन गर्ने क्रममा ती परिवारसँग भएका सबै प्रमाण पनि संकलन गरिनुपर्छ । सम्बन्धित वडा सदस्यले सिफारिस गरी विवरण साँचो भएको वडाव्यक्षले प्रमाणित गर्नुपर्छ । प्राप्त विवरणलाई विश्लेषण गरी वडा-वडामा भूमिहीन सुकम्बासी र अव्यवस्थित बसोवासीको सूची सार्वजनिक गरी पर्याप्त सुनुवाइको मौका दिनुपर्छ । वडा तहमा सुनुवाइ भई कसैको उजुरी नपरेमा वा उजुरी परेकोमा छानबिन गरी अन्तिम सूची बनाई पलिकावाट अनुमोदन गर्नुपर्छ । भूमिहीन वा अव्यवस्थित बसोवासीको रेकर्ड तयार भएपछि उनीहरूले के-कति जमिन भोग गरिरहेका छन् भने पनि विवरण साँचै आउने हुँदा यो विवरणको आधारमा जग्गाको उपलब्धताबाट अनुमोदन गर्नुपर्छ । अहिले जमिन धेरै भएकाले नै ऐलानी जमिन ओगट्ने चलनजस्तै छ । यस्तो अवस्थामा ती ऐलानी जग्गाधानीको नाममा दर्ता गर्नुहुन्न । अव्यवस्थित बसोवासीलाई शुल्क नै लिएर जग्गा दिँदा पनि हदबन्दी तोकैपैर्छ । अतिक्रमण गर्न नियतले बसेकासँग जरिबाना लिनुपर्छ । हाल बनिरहेको संरचना सुरक्षित र अस्थायी प्रकृतिको छ भने त्यस्ता बस्तीमा मानिस जहाँ, जसरी बसेका छन् त्यसैगरी दर्ता गर्नेमन्दा पनि भूमिहीन परिवार र त्यहाँ उपलब्ध जग्गालाई विचार गरी योजनाबद्ध रूपमा जग्गा विभाजन गरी सडक, खुला क्षेत्र आदिलाई जमिन छुट्याइ भूमिको वितरण वा दर्ता गर्नुपर्छ ।

०५८ माघ २५ मा भूमिसम्बन्धी ऐनमा पाँचौं संशोधन भयो । संशोधनको महाव्यपूर्ण व्यवस्था जमिनको हदबन्दी घटाउनु थियो । तराईको हदबन्दी २८ विघाबाट घटाएर ११ विघामा त्याइयो । पहाड र हिमालमा ९६ रोपनीबाट घटाएर ८० रोपनी बनाइयो । यो हदबन्दीलाई वैज्ञानिक त मान्न सकिन्न, तर १८ वर्ष हुँदासमेत यो हदबन्दी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छैन । अहिले प्रश्न उठिरहेको ३- भूमिको वितरण वा सुधार सरकारी जमिनमा मात्र हो कि यो सुधारले निजी जमिनलाई पनि समेत्ते छ । अवश्य पनि भूमि वितरणको हिजोको अन्यायपूर्ण अवस्थालाई समेत तहार हुनुपर्छ । नयाँ हदबन्दी लागू गर्न नसके पनि तोकिएको हदबन्दीलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु यो सरकारको प्रमुख जिम्मेवारी हुनुपर्छ । यस विषयमा सर्वोच्च अदालतले पनि हाले दोस्रोपटक आदेश गरेको छ । राष्ट्रिय सभाले हदबन्दीसम्बन्धी भएको गलत व्यवस्थालाई सच्याउनुपर्छ । पुस्तादेखि अस्त्रको जमिन जोतेका र आज पनि जोतिरहेका, तर मोही हक पाउन नसकेको बेदर्तावाल मोहीलाई स्थलगत अध्ययनका आधारमा एकपटकलाई मोही हक दिने प्रावधान राखिनुपर्छ । सुकम्बासी, भूमिहीन र अव्यवस्थित बसोवासीलाई दिइने जमिनको न्यूनतम र अधिकतम हद यी विधेयकमा तोकिनु अति जरुरी छ ।

(नयाँ पत्रिकाबाट)

गरेको थियो । तर अमेरिकी वक्तव्य आएपछि पछि मन्त्री ज्ञालीले त्यसलाई अस्वीकार गर्दै नेपाल असंलग्न नीतिको पक्षमा रहेको बताएका थिए । विश्वका शक्तिशाली मुलुक अमेरिका र उदयमान मुलुक चीन नेपाललाई केन्द्र बनाएर शक्तिको जुहारी चलाइरहेका अवस्थामा हात्रा नेताहरूको बेलामा बोलीले सम्बन्धमाथि नै संकट त्याउन सक्ने अवस्था देखिन्छ । कृष्टनीतिक श्वेतमा बोल्ने, के नबोल्ने भन्ने विषयमा गहन अध्ययन गरेर बोल्नुपर्नेमा जे पायो त्यही बोल्ने गरेकोमा पराराट्र मन्त्रालयका उच्च तहको पदाधिकारीहरूले चिन्ता व्यक्त गर्न थालेका छन् भने पूर्व रुपरुप कुट्टीनीतिज्ञहरूले समेत चिन्ता व्यक्त गर्नुपर्छ ।

गैरकृषि काम गर्ने भूमिहीनलाई बसोवासका लागि जमिन दिनुपर्छ । तर, उनीहरूलाई जमिन उपलब्ध गराउँदा खाली घर मात्र ठड्याउने जमिन दिएर हुँदैन ।

गरेको थियो । तर अमेरिकी वक्तव्य आएपछि पछि मन्त्री ज्ञालीले त्यसलाई अस्वीकार गर्दै नेपाल असंलग्न नीतिको पक्षमा रहेको बताएका थिए । विश्वका शक्तिशाली मुलुक अमेरिका र उदयमान मुलुक चीन नेपाललाई केन्द्र बनाएर शक्तिको जुहारी चलाइरहेका अवस्थामा हात्रा नेताहरूको बेलामा बोलीले सम्बन्धमाथि नै संकट त्याउन सक्ने अवस्था देखिन्छ । कृष्टनीतिक श्वेतमा बोल्ने, के नबोल्ने भन्ने विषयमा गहन अध्ययन गरेर बोल्नुपर्नेमा जे पायो त्यही बोल्ने गरेकोमा पराराट्र मन्त्रालयका उच्च तहको पदाधिकारीहरूले चिन्ता व्यक्त गर्न थालेका छन् भने पूर्व रुपरुप कुट्टीनीतिज्ञहरूले समेत चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

पछिलो समयमा दुझिमेको मुलुक भारत र चीनका विदेशमन्त्रीहरूले नेपाल भ्रमण गरेका छन् । पहिला भारतीय विदेशमन्त्रीले नेपालका राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, परराष्ट्रपति प्रमुख प्रतिवेदी दलका नेता लगायतलाई भेटेका थिए भने सत्ताधारी दलका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले भने प्रोटोकल नमिलेको भन्दै भारतीय रहेको छ ।

कम्तीमा पनि उक्त परिवारलाई आवश्यक तरकारी उत्पादन गर्न सक्ने र सानातिना व्यवसाय, जस्तै: मौरीपालन, कुखुरा पालन सक्ने जमिन दिनुपर्छ । यति मात्र गर्न सकियो भने ती परिवारको आय आर्जनमा महाव्यपूर्ण प्रगति हुनेछ । कृषि कर्ममा लागेका भूमिहीनलाई भने हिमालमा कम्तीमा २० रोपनी, पहाडमा ५ देखि १० रोपनी र तराई-मधेसमा ५ कड्डा जमिन उपलब्ध गराउनुपर्छ । खेर गइरहेको सरकारी, सार्वजनिक वा समुदायिक जग्गा छ भने त्यसलाई उपयोग गर्न पनि वडामै निवेदन दिई कानुनअनुसार लिजमा उपयोग गर्ने अभ्यास गर्नुपर्छ । हरेक स्थानीय सरकारले प्रत्येक वर्ष सरकारी, सार्वजनिक, युठी र सामुदायिक जग्गाको व

कपोरेट

● सुनसरीको कालाबज्जरमा प्रभु बैंकको शाखा

प्रभु बैंकले सेवा विस्तारका क्रममा सुनसरीको बराहक्षेत्र नगरपालिका-५, कालाबज्जरमा शाखा सञ्चालन गरेको छ ।। शाखाको बराहक्षेत्र नगरपालिकाका प्रमुखश्री निलम खनालले उद्घाटन गरेका हुन् । नयाँ शाखाबाट ती क्षेत्रका सर्वसाधारण तथा व्यवसायीहरूलाई सबै प्रकारका निक्षेप तथा कर्जा कारोबार सुविधालगायत सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सेवा उपलब्ध गराइने बैंकको भनाइ छ । पर्सा बजारसमेत गरी बैंकले हालसम्म १५५ शाखा, १५२ एटिएम काउन्टर, ११ शाखारहित बैंकिङ सेवा तथा २९ एक्सटेन्सन काउण्टरमार्फत वित्तीय सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

● आईएमई लाइफको एजेन्सी म्यानेजर सम्मान

आईएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीले एजेन्सी म्यानेजरलाई सम्मान गरेको छ । कम्पनीका अध्यक्ष डा रामहरि अर्यालको सभापतित्वमा चन्द्रागिरि हिल एण्ड रिसोर्टमा सम्पन्न अभिकर्ता सम्मान कार्यक्रमका अवसरमा कम्पनीले एजेन्सी म्यानेजरलाई मिमान गरेको हो । कार्यक्रममा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएका म्यानेजरलाई सम्मान गरिएको हो ।

● वाणिज्य बैंकका

सेवाग्राहीलाई किस्टमा छुट

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक र किस्ट टिचिङ हस्पिटलबीच बैंकका सेवाग्राहीलाई छुट दिनेसम्बन्धी सहमति भएको छ । सहमतिसँगै बैंकका ग्राहकर्ग, कर्मचारी तथा तिनका परिवारले हस्पिटलको सेवामा १५ प्रतिशतसम्म छुट पाउनेछन् । बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत किरणकुमार श्रेष्ठ र हस्पिटलका कार्यकारी अध्यक्ष आशिस थापाले छुट दिनेसम्बन्धी सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर गरेका हुन् । सम्झौतापछि बैंकका सेवाग्राहीले हस्पिटल सेवा शुल्कमा १५ प्रतिशत र फार्मसीमा ७ प्रतिशत छुट पाउनेछन् ।

● एनआइसी एसिया बैंकको थप तीन शाखा

एनआइसी एसिया बैंकले थप तीन शाखा सञ्चालन गरेको छ । बैंकले सेवा विस्तारका क्रममा विराटनगरमा तीन शाखा सञ्चालन गरेको जनाएको छ । विराटनगर मेनरोडमा र रोडेशेमा सञ्चालित शाखाको विराटनगर महानगरपालिकाका मेयर भीम पराजुलीले तथा हाटखोलामा सञ्चालित शाखाको मोरडका प्रमुख जिल्ला अधिकारी मदन भुजेल्ले उद्घाटन गरेका हुन् । नयाँ शाखाबाट सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सुविधा उपलब्ध हुन बैंकले जनाएको छ । हाल बैंकले २१८ शाखा कार्यालय, ३५४ एटिएम, ५८ एक्सटेन्सन काउन्टर एवं ४१ शाखारहित बैंकिङ एकाइमार्फत बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

● सिभिल बैंकले नयाँ निक्षेप योजना

सिभिल बैंकले नेपालमै पहिलोपटक एनयुटी डिपोजिट निक्षेप योजना ल्याएको छ । योजना बचत र मुद्दितिको समायोजन गरी बनाइएको निक्षेप योजना भएको बैंकले जनाएको छ । एनयुटी डिपोजिट योजनाअन्तर्गत भविष्यमा आफूलाई चाहिने रकमको व्यवस्थापन गर्न बचतकर्ताले निश्चय अवधि तोकी समान मासिक किस्ता बैंकलाई भुक्तानी गर्नुपर्ने

र इच्छाइएको रकम सो अवधिपश्यात एकमुष्ट प्राप्त गर्न सकिने बैंकले जानकारी दिएको छ । सिभिल एनयुटी डिपोजिटअन्तर्गत खोलिएको खाताको व्याजदर खाताको अवधिभर रिथर रहनेछ । न्यूनतम मौज्जात १ हजार रुपैयाँबाटे सुरु गर्न मिल्ने यस योजना व्यक्तिगत तथा संस्थागत निक्षेपकर्ता सहभागी हुन सक्नेछन् ।

● नेपाल लाइफको ब्रान्च म्यानेजर्स कन्फरेन्स कार्यक्रम

नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्सले 'ब्रान्च म्यानेजर्स कन्फरेन्स' एण्ड एजेन्सी फ्लाइलिस्टेशन प्रोग्राम २०७६' सम्पन्न गरेको छ । पोखरामा सम्पन्न कार्यक्रममा एजेन्ट, एजेन्सी म्यानेजर, शाखा कार्यालय, उपशाखा कार्यालयलगायतका उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने व्यक्ति तथा कर्मचारीलाई नगदसहित पुरस्कृत गरिएको कम्पनीले जनाएको छ । देशभरिक एजेन्ट, एजेन्सी म्यानेजर, क्षेत्रीय कार्यालय, शाखा कार्यालय, उपशाखा कार्यालयलगायतका कर्मचारीको उपस्थिति रहेको कार्यक्रममा एजेन्टर्सफर्स ५०

र एजेन्सी म्यानेजरलाई ५० जनालाई नगदसहित पुरस्कृत गरियो । त्यसीगरी कम्पनीले उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने आफना कर्मचारीलाई हस्ताक्षरलाई पनि सम्मान गरेको छ ।

नेपालको जीवन बीमा बजारको लगभग ३२ प्रतिशतभन्दा बढी बजारहिस्सा ओगटेको यस कम्पनीले आफ्ना कर्मचारी तथा एजेन्टहस्ताक्षरलाई प्रोत्साहन गर्न हरेक वर्ष यस्ता सम्मान तथा उत्प्रेरण मूलक कार्यक्रमहरू गर्दै आएको कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत विवेक भाले जानकारी दिए । हाल चुक्तार्पुँजी ५ अर्ब ४९ करोड रुपैयाँ रहेको कम्पनीले लगानी ७२ अर्ब रुपैयाँ रहेको छ । जीवन बीमा कोष ६७ अर्ब रुपैयाँ रहेको कम्पनीले हाल देशभर करिब १ सय ८४ शाखा तथा उपशाखामार्फत जीवन बीमासम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा उपलब्ध गराइरहेको छ ।

● कृषि विकास बैंकको सहयोग

कृषि विकास बैंकले महिला वावावरण संरक्षण समितिलाई सहयोग गरेको छ । बैंकको क्षेत्रीय कार्यालय काठमाडौँद्वारा आयोजित कार्यक्रममा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अनीलकुमार उपाध्यायले लिलितपुरको महिला वावावरण संरक्षण समिति र गणेश युवा कलबलाई १०० थान डस्ट्रिबिन हस्तान्तरण गरेका हुन् । आफ्नो टोललाई सुरक्षित तथा सफा हाराभरा बनाउने दायित्व स्थानीय नगरिकको भएको बताउँदै उनले जनताको आर्थिकस्तर उकास्न तथा देशमा आर्थिक सम्बद्धि ल्याउन कृषि विकास बैंकले खेलको भूमिकाबाटे चर्चा गरे ।

● नबिल बैंक र इक्यानबीच सहकार्य

नबिल बैंक तथा एडुकेशन कन्सलटेन्सी एसोशिएसन अफ नेपाल (इक्यान)बीच बैंकिङ सेवा प्रदान गर्नेसम्बन्धी सहमति भएको छ । सहमतिसँगै बैंकले इक्यान तथा यससँग आवद्ध सदस्य संस्था, तिनका कर्मचारी एवं विद्यार्थीलाई आधिकारिक बैंकके रुपमा सेवा प्रदान गर्नेछ । सम्झौताअन्तर्गत बैंकले इक्यानका सदस्य संस्था तथा विद्यार्थीलाई प्राथमिकताका साथ न्यूनतम शुल्कमा शैक्षिक कर्जाका साथै विप्रेषणका सुविधा, कार्ड सुविधा, कर्मचारी खाता, अनलाइन भुक्तानी सेवाजस्ता सम्पूर्ण बैंकिङ सुविधा प्रदान गर्ने बताइएको छ ।

सहमतिमार्फत विद्यार्थीलाई उत्कृष्ट बैंकिङ सेवा प्रदान गर्ने नबिल बैंकको प्रतिवद्धता रहेको सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्दै नबिलका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अनिल केशी शाहले बताए । नबिलजस्तो प्रतिष्ठित बैंकसँग आधिकारिक बैंकका रुपमा सहमति गर्नु गर्वको विषय भएको इक्यानका अध्यक्ष विष्युहरि पाण्डेले बताए ।

चपली हाइट-३ बन्ने

चपली हाइट-३ निर्माण हुने भएको छ । एक कार्यक्रमको आयोजनासहित निर्माता अर्जुन कुमारले फिल्मको निर्माणको घोषणा गरे । फिल्म निकेश खड्का काले निर्देशन गर्न लागेका हुन् । निकेशको यस अगाडिको फिल्म 'फाटेको जुता' हो । यसअधि चपली हाइट र चपली हाइट-२ दीपेन्द्र के खनालले निर्देशन गरेका थिए ।

सिक्केल फिल्म भएपनि 'चपली हाइट ३'मा पहिलो फिल्मको आमिर गौतम मात्र दोहोराएका छन् । अन्य सबै नयाँ कलाकारको फिल्ममा अभिनय रहने छ । चपली हाइटमा सशक्त अभिनय गर्न अभिनेत्री बिनिता वरालाको स्थानमा यो सिक्केलमा अभिनेत्री स्वरितमा खड्का छानिएकी छन् । अर्जुन कुमार फिल्मसँगले केडिसी हस्पिटलको सहार्यामा निर्माण गर्न लागेको फिल्ममा अभिनेत्री स्वरितमा खड्का, महेश त्रिपाठी, सुपुष्पा भट्ट र नव अभिनेता प्रतिक श्रेष्ठको मुख्य अभिनय रहनेछ ।

कार्यक्रममा निर्माता अर्जुन कुमारले फिल्मको फट्टलुक समेत सार्वजनिक गर्दै अन्य तीन फिल्म पनि घोषणा गरे । जसको नाम 'फाटेको जुता २', 'बर्मजंगको भिडियो' र 'खै' रहेको जानकारी दिए ।

'बाँचेकै छु जसो तसो' गीतको भिडियो सार्वजनिक

इलामको सुन्धेक घर भई हाल रोजगारीको सिलसिलामा दक्षिण-कोरियामा रहेको लिला खतिवडाको शब्दमा 'बाँचेकै छु जसो तसो' बोलको गीतको स्मृजिक भिडियो सार्वजनिक भएको छ । संगीतकार निर्मल दियालीको संगीत रहेको यस गीतमा गोपाल रसाइलीको संगीत र एरेन्ज गरेका छन् । गीतमा बेनुप छेत्रीको ख्वर छ । क्षेत्री यस वर्षको रेडियो नेपालको आधुनिक गीत प्रतियोगितामा दोस्रो भएका गायक हुन् ।

विशेष गरी माया, प्रेम, विछोड जस्ता भावनात्मक कुराहस्तालाई मार्मिक ढंगले समावेश गीतको भिडियोमा ऋचा थापा, सुमन खतिवडा र अमर दिप फिर्च छन् । किर्तिपुरको चोभार साथै दरबारमार्ग क्षेत्रका रमणीय स्थानहरूमा छायाँकन गरिएको छ । भिडियोलाई युवाराज वाइवाले निर्देशन गरेका हुन् । त्यसै उत्सव दाहालको छायाँकन रहेको सो भिडियोलाई विकास दाहालले सम्पादन गरेका छन् ।

छैठौ इनास अवार्ड असोजमा हुने

आर गर्या...

नेपालको भ्रमण गराउने। नेपालमा रहँदा विदेशमन्त्रीले महत्वपूर्ण भेटधाट गरेका छन्। चीनका राष्ट्रपतिको नेपाल भ्रमण हुने प्रयोग: निश्चित जस्तै देखिएपनि मिति भने तोकिएको छैन। चीनका राष्ट्रपतिले असोज २४ देखि २६ गतेसम्म भारतको भ्रमण गर्न लागेको र भारतबाट स्वदेश फर्कने क्रममा एक दिनका लागि उनी नेपाल आउन सक्ने सम्भावना बढेको छ। चीनका विदेशमन्त्रीको नेपाल भ्रमण राष्ट्रपतिको भ्रमणको पूर्व तयारीका रूपमा होएरिएको छ।

चीनका विदेशमन्त्रीको भ्रमणमा नेपाल र चीन विच तीन बुँदे सहमति भएको छ। जस्ता चीन सरकारले मनाङ्गमा करिब ३५ करोड नेपाली रूपैयामा सुविधा सम्पन्न अस्पताल बनाई दिने, स्वयमसेवक र भाषा शिक्षक नेपालमा पढाई दिने र पाँच हजार थान टेट्ट सहयोग गर्न। नेपाल र चीनबीच यो सहमतिमा नेपाली जनताले अहमति जनाएका छन्। चीन जस्तै विशाल मुकुर्हाङ्ग राष्ट्रियालय करिब ३५/३६ करोडको सहयोग मान्नु नेपाल र नेपाली जनताको लागि लज्जाको विषय हो। पाँच हजार टेट्टको करिब एक करोड नेपाली रूपैयां पर्दछ। अहिलेको नेपालको आवश्यकता भनेको टेट्ट थिएन। होइन ? नेपाल सरकार

सरकारकै...

खतरामा छ भने पूर्वराजा र विफ्लवका कारण नभएर सरकारकै कारण खतरामा परेको छ। सरकारकै कारण लोकतन्त्रमा संकट आउन सक्छ। लोकतन्त्रमाथि प्रहर भझरेको छ त्यो सब सरकारकै कारण हो अन्यका कारणले होइन। यसलाई बचाउन कांग्रेस चनाखो हुनुपर्ने आवश्यकता भएको छ। संघीयतापनि खतरामा परेको स्वीकार कोइरालाले राखेपनि धर्म निरपेक्षताका बारेमा भने उनी मौन रहेका छन्। गत वर्ष भएको कांग्रेसको महासमितिको बैठकमा आधा भन्दा बढी महासमितिका सदस्यहरूले नेपाललाई हिन्दुराष्ट्र घोषणा गर्नुपर्ने भन्दै ७ सय भन्दा बढीले नेतृत्वलाई हस्ताक्षर बुझाएका थिए। तर त्यसबेला त्यस विषयले प्रवेश नै पाएन। अहिले आएर त्यो विषयमा कांग्रेसमित्रै चर्का बहस हुन थालेको छ। केही दिन पहिला कांग्रेसको प्रदेश नं. ३ को प्रशिक्षण कार्यक्रममा पार्टीको उपसभापति विमलन्द्र निधिले हिन्दुराष्ट्रको पक्षमा कांग्रेस नभएको बताएपछि केही बेर प्रशिक्षण कार्यक्रम

सरकारमाथि...

नमस्किन्ने न्याका लागि लडिरहने प्रतिवद्धता समेत जनाएकी छिन्। गंगामायाका पति नन्द प्रसाद अधिकारीको छोराले न्याय पाउनुपर्दछ भन्दै अनशन बसेको बेला भण्डै ४ वर्ष अधि निधन भइसकेको छ। तर नन्दप्रसाद अधिकारीको अन्तिम दाहासंस्कारसमेत अहिलेसम्म हुन सकेको छैन भने उनको लास त्रिभुवन विश्वविद्यालय लिखिङ्ग अस्पतालमा राखिएको छ। अधिकारीको अन्तिम दाहासंस्कार गर्न न त त यस भन्दा आगामिका सरकारहरूले चासो देखाएका थियो? न त दुई तिहाई नजिकको नेपाल क्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपी ओली सरकारले नै चासो देखाएको छ।

गंगामायाका अनुसार आफ्ना छोराको हत्यामा

आफैले अबौ रूपैया खर्च गर्न सक्ने अवस्था हुँदैहुँदै किन ३५/३६ करोडको सहयोग मागियो यो नै रहस्यको विषय बनेको छ।

चीन र नेपालबीच विगतमा भएका सहमतिहरू कार्यान्वयन भएका छैनन्। कतिपय सहमतिहरूको म्याद आउँदै बैशाख अर्थात २०७७ सालको सुरुमै सकिंदैछ। बेल्ट एण्ड रोड इनिसियटिभ (वीआरआई) अन्तर्गत छनोट भएका योजना /परियोजनाहरू अधि बढन सकेका छैनन्। वीआरआई सम्झौताको म्याद सकिन लाग्दा समेत परियोजनाहरू अधि बढन नसकेको अवस्थामा अब त्यस्ता परियोजनाहरूलाई अधि बढाउनु सहयोग मान्नुको बदलता सरकारले ३५ करोडको अस्पताल र ५ हजार थान टेट्ट मान्नु के लज्जाको विषय होइन र ? वीआरआई अन्तर्गत नौ परियोजना रहेका छन्। ती सबै परियोजना अहिलेसम्म सञ्चालनमा आएका छैनन्। चीनका विदेशमन्त्रीले नेपालले रूपैयामा सुविधा सम्पन्न अस्पताल बनाई दिने, स्वयमसेवक र भाषा शिक्षक नेपालमा पढाई दिने र पाँच हजार थान टेट्ट सहयोग गर्न। नेपाल र चीनबीच यो सहमतिमा नेपाली जनताले अहमति जनाएका छन्। चीन जस्तै विशाल मुकुर्हाङ्ग राष्ट्रियालय करिब ३५/३६ करोडको सहयोग मान्नु नेपाल र नेपाली जनताको लागि लज्जाको विषय हो। पाँच हजार टेट्टको करिब एक करोड नेपाली रूपैयां पर्दछ। अहिलेको नेपालको आवश्यकता भनेको टेट्ट थिएन। होइन ? नेपाल सरकार

स्वास्थ्यमन्त्रीको...

उपयुक्त हुनेछ। मुलुक डेणुको प्रभावमा परेनि त्यसलाई नियन्त्रण गर्ने प्रभावकारी योजना सरकारले त्याउन नसकेको हुनाले सरकार आफ्ना जनताको स्वास्थ्यप्रति जिम्मेवार छैन भने प्रमाणित भएको छ। सविधानले नै जनताको स्वास्थ्य उपचार पाउने व्यवस्थालाई ग्यारेस्टी गरेपनि जनताले सर्वसुलभ रूपमा अहिले उपचार पाउन सकेका छैनन्। दुला वडा र राजनीतिक दलका नेताहरू भने पातलो दिसा आएपनि सरकारी पैसामा विदेशमा उपचार गर्न जाने गरेका छन् भने सामान्य जनताले भने सामान्य उपचार समेत नपाउनु भनेको लोकतात्रिक व्यवस्थाकै उपहास बाहेक अन्य केही हुन सक्वैन। यीसबै कारणहरूले गर्दा सरकारले ठोस कार्ययोजना तत्काल त्याएर डेणु नियन्त्रणका लागि कार्य अधि बढाउनपैर्दछ। काम गर्न नसक्ने मन्त्री र सचिवलाई पदमा राखी रहनुको औचित्य छैन। एकै केही गर्न सकिंदैन भनेर उम्खिन सन्तो अवस्था छैन त्यसले डेणु नियन्त्रण गर्ने प्रधानमन्त्री ओलीले नै सक्रियत देखाउनु सक्नुपर्दछ। मन्त्रीहरू भनेका प्रधानमन्त्रीका सहयोगीमात्र हुन्। कामको जस अपजसको भारी प्रधानमन्त्रीले नै बोक्नुपैर्दछ। सहयोगीहरूले काम गर्न सक्वैनन् भने त्यस्ता सहयोगीलाई पदमा राखिरहनुको औचित्य सावित गर्ने प्रधानमन्त्रीले सक्नुपर्दछ।

खुले...

साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशनका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत उर्मिला श्रेष्ठले आफ्नो संस्थाले चीनीमा रु. ५, नुनामा रु. २ लाग्यत अन्य सामानहरूमा समेत छुट दिएर विक्रि वितरण गर्ने बताउँदै साल्टले २४ वटा सहुलियत पसल र ३ वटा मोबाइल भ्यान सञ्चालनमा त्याएको बताउँदै मागको आधारमा अन्य जिल्लामा पनि विक्रि वितरण गर्ने बताएकी छन्। साल्टले एकीकृत ९, कालीमातीमा २, कोटेश्वर, टेकु, सिंहदरबार, सतुगल, ललितपुर, भक्तपुर र धुम्री सेवा सञ्चालन गर्ने जनाएको छ। दुग्ध विकास संस्थानले भने एकीकृत १ लैनदौर, न्यूराड र खुमलटारमा सहुलियत पसल सञ्चालन गर्ने जनाएको छ। खाद्य सामानीहरूमा केही न केही छुट दिएर यी संस्थाहरूले चाडवाडको बेला जनतालाई केही मात्रामा राहत प्रयोगाने उद्देश्य राखेपनि सरकारी स्तरबाट ढुले लगानी गेरेर बैंधमीरी सहुलियत पसल सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ। सहुलियत दरमा सामान बेचेपाएत् साल्ट लाग्यत अन्य संस्थालाई पर्न सम्मन्नोको सोधर्नार्न सरकारले दिनु उपयुक्त हुनेछ। यदि त्यसो भएमा साल्टलाग्यत अन्य संस्थाहरूलाई घाटा सहनुपर्ने बाध्यता हुँदैन भने आवाज समेत उद्घाटन सत्रमा उठेकोले त्यसर्त र सरकारले ध्यान दिनु आवश्यक छ।

प्रधानसेनापतिको...

सेनाले साकेतिक रूपमा भ्रष्टाचार देशको क्यान्सर रोग हो भनेर पहिचान नै गरिएका बताउँदै अर्का छोर नुर प्रसाद अधिकारीलाई समेत विना कारण समारेत जेलमा राखिएको बताएकी छैन। आफ्ना उडाटा छोरको ज्यान गयो, न्याय मादा मादै पतिले ज्यान गुमाउनुपर्यो भने अर्का छोरलाई प्रधानमन्त्री केपी ओली र नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालको आदेशमा विना कारण जेलमा राखिएको भन्दै आफूलाई समेत अस्पताल बाहिर जान नदिएर अस्पताल मित्रै नजरबद्धको अवस्थामा राखिएको बताएकी छैन। न्याय मान्ने व्यक्तिलाई जेल हालिएको हो र गंगामायालाई अस्पतालमै नजरबद्धको अवस्थामा राखिएको हो भने त्यो लोकतात्रिक सरकारको लागि लज्जाको विषय हो। यस विषयमा सरकार बोल्पैर्दछ वास्तविकता जनतासामु आउनुपर्दछ।

हार्दिक समवेदना

स्त. रामप्रसाद आचार्य

देवेन्द्र चुडाल

सम्पादक/प्रकाशक तथा

अभियान साप्ताहिक परिवार

बागबजार, काठमाडौं

हामी सबैको चाहना,
बालमैत्री नेपालको कामना ।
बाल दुर्व्यवहारको अन्त्य,
सुखी नेपालको गन्तव्य ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना तथा प्रसारण विभाग

www.yetiairlines.com

Celebrating our Past and Spearheading the Future

Yeti Airlines Domestic Pvt. Ltd., Tilganga, Kathmandu Nepal
Tel: +977-1-4465888, Email: reservations@yetiairlines.com

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Yeti Airlines
You come first